

BEETHOVEN

ILDIKÓ SZABÓ
ISTVÁN LAJKÓ

COMPLETE WORKS FOR CELLO & PIANO

HUNGAROTON

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)
COMPLETE WORKS FOR CELLO AND PIANO

DISC 1

75:27

-
1	7 Variations in E flat Major on
“Bei Männern, welche Liebe fühlen”
from Mozart’s Die Zauberflöte, WoO 46	9:25
Cello Sonata No. 2 in G Minor, Op. 5 No. 2		
2	I. Adagio sostenuto e espressivo – Allegro molto più tosto presto	27:35
3	II. Rondo. Allegro	18:43
4	12 Variations in G Major on
“See the Conqu’ring Hero Comes”
from Händel’s Judas Maccabaeus, WoO 45	8:52
Cello Sonata No. 3 in A Major, Op. 69		
5	I. Allegro ma non tanto	12:16
6	II. Scherzo. Allegro molto	12:11
7	III. Adagio cantabile – Allegro vivace	5:04
		8:16

Special thanks to

1	12 Variations in F Major on “Ein Mädchen oder Weibchen” from Mozart’s Die Zauberflöte, Op. 66	9:52
	Cello Sonata No. 1 in F Major, Op. 5 No. 1	24:34
2	I. Adagio sostenuto – Allegro	17:29
3	II. Rondo. Allegro vivace	7:05
	Cello Sonata No. 4 in C Major, Op. 102 No. 1	14:58
4	I. Andante – Allegro vivace	7:51
5	II. Adagio – Tempo d’Andante - Allegro vivace	7:07
	Cello Sonata No. 5 in D Major, Op. 102 No. 2	19:00
6	I. Allegro con brio	6:41
7	II. Adagio con molto sentimento d’affetto	7:46
8	III. Allegro – Allegro fugato	4:33

ILDIKÓ SZABÓ – violoncello
ISTVÁN LAJKÓ – piano

Recording producer & editor: Tibor Alpár • Balance engineer: Tamás Horváth
Recorded at Rottenbiller Studio on 8–10 March, 12–14 August and 2–4 September 2022

Photo: Zsófia Raffay • Design & prepress: Béla Ujváry

Liner notes: Enikő Gyenge, Ildikó Szabó, István Lajkó
Booklet editor: Enikő Gyenge • English translation: Richard Robinson

© 2023 Fotexnet Kft. • Catalogue No.: HCD 32870-71 • Made in EU

About the works

The sonatas for cello and piano span the three traditional periods of Beethoven's creative life (early, middle, and late), and thus present the listener with a summary of his musical life. In addition, the early Op. 5 pieces are the first *through-composed* sonatas for cello and piano in the repertoire, in which, rather than playing the basso continuo, or enriching an "accompanied" piano/harpsichord sonata by doubling the left hand as common in early classicism, the cello joins the piano with his own melodic invention as an independent partner; thus the history of the cello sonata genre actually begins with these sonatas.

Beethoven composed the two *Op. 5 Sonatas for Cello and Piano* in 1796 in Berlin, and dedicated them to Prussian King Friedrich Wilhelm II, one of the most important music-lovers and patrons of the era, and an amateur cellist. (He was also the dedicatee of Haydn's and Mozart's "Prussian" quartets.) With their veritable treasure trove of fresh ideas, and a highly virtuosic, substantial piano part, these pieces were premiered by Beethoven himself at the court, with one of the greatest cellists of the era, Jean-Louis Duport. According to contemporary records, the king was delighted, and expressed his

satisfaction with a generous gift of a golden snuffbox filled with one hundred Louis d'or.

Both of the Op. 5 sonatas have a two-movement structure, making them unique in early period Beethoven. One notices a cyclical thinking and a complementary character in the opposition of the keys of the two sonatas (F major, and G minor), which is particularly noticeable in the opening movements. The first movements both begin with an intense adagio introduction leading into a lively sonata allegro, while the second movements are fast-paced rondos.

The *Sonata for Cello and Piano No. 3 in A major* (Op. 69, 1808) has three movements, and of the five cello sonatas this is the longest and undoubtedly the most popular. In terms of the development of the genre, it starts almost as a proclamation, when the composer assigns the presentation of the theme of the first movement to the cello solo (reminiscent of the *Kreutzer Sonata*, with which it shares many of its moods). Beethoven's middle period, along with countless musical and structural innovations, was characterized by a heroic tone, and the mood of the three movements is extrovert and joyful throughout, full of daring dramatic and spiritual contrasts. This ease is of course deceptive: the sketches abound in corrections,

attesting to how Beethoven struggled with the material, as always. Perhaps this is what the inscription on the first page of the manuscript refers to: “inter lacrimae et luctus” (amidst tears and pain). The dedication is to Baron Ignaz von Gleichenstein, a German aristocrat and amateur cellist, who was a close friend of Beethoven and an important patron. Undoubtedly one of the most unusual, most powerful parts of the work is the stormy *Allegro molto* scherzo in the second movement, with biting, gritty off-beat accents, and a pizzicato coda that fades ethereally away.

The *Op. 102 Sonatas for Cello and Piano* written in 1815 (C major, D major) are marvels of the unique voice of Beethoven’s late period, and his propensity to experiment. At the end of a time marred by sickness, the physical and psychological symptoms of his deafness, and financial and family strife, the maestro begins what is known as his late period with these pieces (and the Op. 101 piano sonata immediately preceding it), to continue with the last great piano sonatas and string quartets, the Symphony No. 9, and the *Missa solemnis*. At the time, Beethoven was respected in the music world not just in Austria, but all over Europe, with great success behind him, although contemporary listeners greeted the

works of this period with admiration mixed with bewilderment.

The critic of the *Allgemeine musikalische Zeitung* was considerably shocked by the complexity of the writing in Op. 102, the visionary character of its content, as evident from these cautiously phrased sentences: “*These two sonatas are certainly among the most unusual and strangest things that have been written for the pianoforte for a long time, not just in this genre, but in general. Here everything is different, completely different, to what we might expect, even from the maestro himself.*”

The two sonatas are dedicated to Countess Mária Erdődy, who was a friend and confidante to Beethoven for many years, and whose mediation secured the composer many noble patrons, giving him financial independence. The immediate inspiration was provided by the cellist Josef Linke, another musician devoted to Beethoven. Linke was a member of the Schuppanzigh Quartet, the “house” quartet of Prince Razumovsky, the former Russian ambassador to Vienna, until they were forced to disband in 1814 after a fire destroyed the prince’s palace. Linke was employed in the Erdődy household on their estate at Jedlersee, and Beethoven took every opportunity to escape Vienna and visit his friends and his favourite cellist.

The composer's manuscript calls the C major sonata a "free sonata," referring to its irregular structure and fantasia-like traits. Similar to the early sonatas, this too consists of two movements, but here we see a different, highly concentrated structure, one that the composer had recently experimented with in the Op. 90 piano sonata. Beethoven had clearly moved on from the sprawling mode of expression of his middle period. Both movements begin with a heartfelt slow introduction, which have many thematic links to the sonata form main sections.

Beethoven's last cello sonata (D major) is again in three movements, and with its concise laconic musical gestures, it presages the world of his last quartets. The first movement (which according to Carl Czerny was a music of "robust and resolute grandeur") begins with a typical cadential closing figure on the piano, which the cello takes up, and which acts as a motif determining the themes, transitions, and development throughout the entire movement. The substantial and lengthy slow movement is an inexpressible mix of profundity and simplicity typical of Beethoven's late works.

After its almost ethereal closing bars comes an attacca transition: the ascending scale initially appears to be a hesitant preparation,

though it soon turns out to be an integral part of the theme of the fugue finale, a contrapuntal music which is shocking in both its brevity and complexity. It would seem to be a miniature sketch of many later fugues, those of the "*Hammerklavier*" Sonata and the late string quartets.

In this recording, interposed between the sonatas are three charming series of virtuoso variations for cello and piano, which Beethoven composed to popular themes of arias from Händel's oratorio *Judas Maccabeus*, and Mozart's *Magic Flute*.

© Enikő Gyenge

Ildikó Szabó

"I was a teenager, perhaps 15 years old, when I began to learn my first Beethoven sonata, the A major one. Hardly had I finished my first play-through, when I saw my father grinning cheekily: 'You'll make good friends with Beethoven!' Indeed, right from the start I felt good 'with' him. As a cellist I'm grateful that Beethoven left his fingerprint on our repertoire, covering all three of his creative periods. Beethoven is a revolution in music. It is impossible to imagine the course of music history without him. Neither before him nor since has anyone had such a great in-

fluence on the musical repertoire. But for me Beethoven is not just liberty, equality, and fraternity. Not just the inventor of a new genre, the cello sonata. But a teacher of unconditional love. Humour. And humanity.

István Lajkó and I have been making music together for more than ten years. It would not be possible to find a more worthy partner than him for this recording."

In 2007, János Starker described his compatriot as *"an exceptionally gifted young cellist"* with the potential for a world career. Since then, Ildikó Szabó has lived up to this claim: the Hungarian artist has won prizes at 16 international competitions, including at the Pablo Casals Cello Competition in 2014 at which she won a total of eight prizes.

"A true artist who enjoys being on stage and manages to perform to the absolute best of her capabilities in front of an audience" says Iván Fischer who has collaborated with her on multiple occasions, where she performed as a soloist with the Budapest Festival Orchestra. She has also performed with the Concerto Budapest, the Hungarian Radio Orchestra, the Magdeburgische Philharmonie, the Hamburg Symphony Orchestra and the Chamber Orchestra of Europe.

Ildikó stems from a family of great musical tradition. From the age of 11, she studied with László Mező at the Liszt Academy in Budapest and attended master classes with János Starker, before she began her studies with Jens Peter Maintz at the Berlin University of the Arts in 2011. From 2018, she continued her studies at the Hochschule für Musik "Franz Liszt" Weimar with Wolfgang Emanuel Schmidt. *"Her technique is impeccable, her sound is warm and flexible. Her interpretations are both intelligent and heartfelt."* She is currently studying at the Kronberg Academy.

She played at prestigious festivals such as the Rheingau Festival, Schleswig-Holstein Music Festival, OCM Prussia Cove, BBC at Hay, Verbier Festival, Piatigorsky Cello Festival, IBF Gran Canaria and the Krzyżowa Music. Previous venues have included the Mariinski-Theater, Elbphilharmonie, Concertgebouw Amsterdam, Walt Disney Hall, as well as the Liszt Academy and the Palace of Arts Budapest. She performed regularly at the Fondation Louis Vuitton as a laureate of Gautier Capuçon's "Classe d'Excellence". She has performed with conductors including Iván Fischer, Michael Sanderling, Luciano di Martino, Zsolt Hamar and Leo McFall. She has cooperated with artists such as Arnold Steinhardt, Ferenc Rados, Kirill Gerstein, Tabea

Zimmermann and Matthias Schorn on numerous chamber music projects.

Szabó has a particular passion for Hungarian and Transylvanian repertoire - she has developed personal relationships with György Kurtág and Péter Eötvös. Her discography reflects said affinity: her solo album “Heritage” (2020) - which was nominated for the German Record Critics’ Award - features world premiere recordings of works by György Kurtág and Csaba Szabó. Her mentor Alfred Brendel described the recording as “*substantial interpretations by a very special young cellist.*” Recording the complete works for cello and piano by Beethoven came about at his suggestion.

She plays an Antonio Sgarbi cello which has been on loan to her by the German Fund for Musical Instruments. Ildikó is a Larsen Strings artist.

István Lajkó

“*A name we should take note of*” according to the New Music Magazine programme on Hungarian Radio at the beginning of his career, and since then István Lajkó has won countless competitions and given many memorable concerts, ensuring that this is indeed the case. The German press has dubbed him “*a wizard of the keys.*”

A holder of the Junior Prima Prize, he graduated with distinction in piano from the Liszt Academy in Budapest, where his teachers were Sándor Falvai and Balázs Szokolay. He obtained a DLA (Summa cum laude) at the doctoral school of the Liszt Academy in Budapest, where his music consultant was Rita Wagner. In 2017 he gained a concert degree with distinction at the University of Music “Franz Liszt” in Weimar, winning the DAAD scholarship for his studies. His graduation concert was broadcast by German MDR Radio.

He has won the Republic of Hungary scholarship twice, the Philharmonia Fischer Annie scholarship three times, and he has also been the recipient of the Hungarian State Eötvös Scholarship. He studied in Hannover with Matti Raekallio, with whom he continued his studies at the Juilliard School of Music on a Hungarofest Klassz Scholarship.

He has taken part in masterclasses by Ferenc Rados, Dmitri Bashkirov, Mikhail Voskresensky, Anne Queffélec, Matti Raekallio, Murray Perahia, Paul Badura-Skoda, Arie Vardi, and others.

He has shone in many competitions in Hungary and abroad: he won Third Prize and the Special Prize in the Pécs International Liszt Competition, and the First Prize and Special

Prize for Composers in the Carl Filtsch International Piano Competition. He won Third Prize in the International Liszt-Bartók Piano Competition in 2006, he came first in the Weiner Leó Chamber Music Competition, and won a Special Prize at the European Union Piano Competition in Prague. In 2013 he won First Prize in the International Liszt-Bartók-Ligeti Competition, as well as two special prizes.

He has three times been the soloist for *New Masters on Tour*, and has been a guest performer in many countries in Europe, China, and the United States. He has performed at the Hummel Festival in Bratislava, the Janáček Festival in Ostrava, The Budapest Spring Festival, the Chopin Festival in Pristina, the Schleswig-Holstein Music Festival and the Mecklenburg-Vorpommern Festival. In 2017 he performed with Ildikó Szabó at the opening concert of the festival held in honour of Sir Alfred Brendel, who was so delighted by the concert that he has regularly imparted his advice to them ever since. He gave a solo recital at the Rudolfinum in

Prague, in the Concertgebouw in Amsterdam, in La Fenice in Venice, and in the Teatro Verdi in Trieste, and in the Rachmaninov Hall in the Tchaikovsky Conservatory in Moscow. He has worked with conductors such as Zoltán Kocsis, János Kovács, Nicolás Pasquet, Markus L. Frank, Katharina Wincor, and has performed as a soloist with the Franz Liszt Chamber Orchestra, the Concerto Budapest Orchestra, the MÁV Symphony Orchestra, the Pannon Philharmonic Orchestra, the Savaria Symphony Orchestra, the Hungarian Radio Symphony Orchestra, the Anhaltische Philharmonie, and the Bruckner Orchester Linz, among others.

In 2016 he recorded Carl Tausig's transcription for solo piano of Liszt's *Faust Symphony* for Hungaroton. The recording won the Editor's Choice award of the British magazine *Gramophone*; it was also nominated for the International Classical Music Awards, and won the 40th Recording Grand Prix of the Liszt Society. In 2022 he was honoured with the title of Knight for Universal Culture.

A művekről

A cselló-zongoraszonáták átfogják Beethoven alkotói pályájának három hagyományosan meghatározott korszakát (korai, középső és késői), így zenei életének egyfajta teljességével szembeállítják a hallgatót. A korai Op. 5-ös darabok ezen kívül a zenetörténet első igazi, *végigkomponált* cselló-zongoraszonátái – amelyekben tehát a cselló nem basso continuo szerepet játszott, és nem is a koraklasszicizmus ún. „kíséretes” zongora/csembalószonátájának típusát gazdagítja alárendelt, kettőzés szerepű szólomával, hanem önálló, formaalkotó dallami invencióval csatlakozik a zongorához –, így a csellószonáta műfaj története igazából ezekkel a szonátákkal kezdődik.

Beethoven 1796-ban komponálta a két **Op. 5-ös cselló-zongoraszonátát** Berlinben, és II. Frigyes Vilmos porosz királynak ajánlotta, aki a korszak egyik legjelentősebb koronás zenerajongója és mecénása volt, maga is amatőr csellójátékos. (Neki szól például Haydn és Mozart „Porosz” kvartettjeinek ajánlása is.) A friss ötletek egész tárházát felvonultató, igen virtuóz, jelentékeny zongoraszólammal kialakított darabokat maga Beethoven mutatta be az udvarban a korszak egyik legkiválóbb csellistájával, Jean-Louis Duport-ral. Korabeli feljegyzések szerint a király el volt ragadtatva,

megelégedését nagyvonalú ajándékkal, egy 100 lajosarannyal teli arany tubákos szelencével fejezte ki.

Mindkét Op. 5-ös szonáta kéttételes formai struktúrával rendelkezik, amely szokatlan és egyedülálló Beethoven korai alkotói periódusában. Ciklikus gondolkodást és egyfajta komplementer karaktert vélünk felfedezni a két szonáta hangnemi ellentétében (F-dúr, g-moll), ez különösen az első tételekben nyilvánvaló. Az első tételek elmélyült adagio bevezetéssel kezdődnek, amelyek lendületes szonáta-allegroba vezetnek, a második tétel egy pörgős rondó.

A **3., A-dúr cselló-zongoraszonáta** (Op. 69, 1808) három tételes, az öt csellószonáta közül a leghosszabb és kétségtelenül a legnépszerűbb. A műfaj fejlődéstörténetére nézve szinte kiáltványszerűen indul, amikor a zeneszerző a cselló szólójára bizza az első tétel témájának bemutatását – ebben a *Kreutzer-szonátára* emlékeztet, amelyhez számos hangvételbeli rokonság fűzi. A középső alkotói periódusra jellemző számtalan zenei és szerkezeti újítás mellett egyfajta hősi hangvétel jellemzi, a három tétel hangulata mindvégig extrovertált és örömteli, tele merész drámai és spirituális kontrasztokkal. A könnyedség persze látszólagos, a javításokkal teli vázlatok arról tanúsítanak, hogy Beethoven,

mint mindig, most is sokat küzdött az anyaggal. Talán erre utal kézírata első oldalának felirata is: „inter lacrimae et luctus” (könnyek és fájdalmak közepette). Az ajánlás Ignaz von Gleichenstein bárónak, német arisztokratának és amatőr csellistának szól, aki Beethoven közeli barátja és jelentős mecénása volt. A darab egyik kétségkívül legkülönlegesebb, legjelentékenyebb része a második tételként megszólaló viharos *Allegro molto* scherzo, éles, darabos súlyteltségaival, éterien elhaló pizzicato coda-szakaszával.

Az 1815-ben keletkezett *Op. 102-es cselló-zongoraszonáták* (C-dúr, D-dúr) a késői Beethovenre jellemző egyedi hang és kísérletező kedv csodái. Egy betegségekkel, sükettségnek testi-lelki tüneteivel, anyagi és családi nehézségekkel terhelt időszak végén ezekkel a darabokkal – és a szomszédos 101-es zongoraszonátával – kezdődik a mester ún. késői alkotói periódusa (utolsó nagy zongoraszonáták és vonósnégyesek, 9. szimfónia, Missa solemnis). Beethoven ekkor már nemcsak az osztrák, hanem az európai zenei élet megkérdőjelezhetetlen tekintélye volt, jelentékeny sikerekkel, noha az időszak műveit kortárs hallgatói legfeljebb csodálattal párosuló értetlenséggel fogadták.

Az *Allgemeine musikalische Zeitung* kritikusat is jócskán megdöbbenette az Op. 102 írás-

módjának összetettsége, mondanivalójának látomásos karaktere, ez derül ki óvatos mondataiból: „*Ez a két szonáta minden bizonnyal a legszokatlanabb és legfurcsább dolgok közé tartozik, amelyeket hosszú ideje a pianofortera írtak, nemcsak ebben a műfajban, hanem általában is. Itt minden más, teljesen más, mint amit egyáltalán elvárnánk, akár magától a mestertől is.*”

A két szonáta ajánlása annak az Erdődy Mária grófnőnek szült, aki Beethoven sokéves barátja és bizalmasa volt, és aki kapcsolatai révén számos főúri támogatóhoz, és így anyagi függetlenséghez juttatta a komponistát. A közvetlen ihletet Josef Linke csellóművésznek, Beethoven másik odaadó muzsikusának köszönhetjük. Linke Razumovszkij herceg, az egykori bécsi orosz nagykövet „házi” vonósnégyese, a Schuppanzigh-kvartett tagja volt, amíg az kényyszerűen fel nem oszlott az 1814-ben a hercegi palotát elpusztító hatalmas tűzvész után. Linke-t az Erdődyék jedlersee-i birtokán foglalkoztatták, Beethoven pedig minden alkalmat megragadott, hogy elmeneküljön Bécsből, és meglátogassa barátait és kedvenc csellistáját.

A C-dúr szonátát a szerzői kézirat, egyfajta rendhagyó szerkezetre, fantáziaszerűségre utalva „szabad szonátának” nevezi. A korai szonátákhoz hasonlóan ez is csupán két tétel-

ből áll, de másféle, igen koncentrált szerkezettel állunk szemben, olyannal, amit nemrég az Op. 90-es zongoraszonátában próbált ki a szerző. Beethoven láthatóan eltávolodott középső periódusa terjedősebb fogalmazásmódjától. Mindkét tétel szívhez szóló lassú bevezetővel kezdődik, amelyek számos tematikus szállal kapcsolódnak a szonátaformájú főrészekhez.

Beethoven utolsó, ismét háromtétéles csellószonátája (D-dúr) az utolsó vonósnegyesek világát előlegezi meg lényegre törő, lakonikus zenei gesztusaival. Első tétele – Carl Czerny szerint a „robosztus és határozott nagyszerűség” zenéje – egy tipikus kadenciális zárófigurával indít a zongoránál, amelyet a cselló is átvesz, és amely a tétel egészében lényegében formaalkotó motívumként alakítja a témákat, átvezetéseket, kidolgozást. Az igen jelentős és terjedelmes lassú tétel mélység és egységesség kimondataatlan keveréke, amely Beethoven kései műveire jellemző.

Szinte éteri záróütemek után különös *attaca* átvezetés következik: a feltörő skálament elször tétova előkészítésnek tűnik, ám csakhamar kiderül, hogy a fúgafinálé – e rövidségében és komplexitásában egyaránt megdöbbentő hatású kontrapunktikus zene – témájának szerves része. Mintha egyfajta csodálatos miniatűr vázlata lenne számos ké-

sőbbi fugának, a *Hammerklavier*-szonátának és a késői vonósnegyeseknek...

Felvételünkön a szonáták sorát három elbűvölő, virtuóz cselló-zongora variációsorozat szakítja meg, amelyeket Händel *Júdás Makka-beus* oratóriumának, illetve Mozart *A varázsfuvola* című operájának népszerű áriatémáira komponált a zeneszerző.

© Gyenge Enikő

Szabó Ildikó

„Kamasz voltam, talán 15 éves lehettem, amikor az első Beethoven-szonátámat, az A-dürt, elkezdtem tanulni. Alig olvastam le, apám arcán huncut mosolyt láttam: „jó barátok lesztek Beethovennel!” És valóban, már a kezdetektől fogva jól éreztem magam „vele”. Hálás vagyok, hogy csellistaként Beethoven egy újlenyomatát kaphatom repertoáru, lefedve mindhárom alkotói korszakát. Beethoven a zene teljes forradalma - nélküle nem is lehet elképzelni a zenetörténet folyamatát, se előtte, se utána talán nem volt senki ekkora hatással a zeneirodalomra. De Beethoven nekem nem csak szabadság, egyenlőség, testvériség. Nem csupán a csellószonáta, mint műfaj, feltalálója. Hanem a feltétlen szeretet tanítója. Humor. És emberség.

Lajkó Istvánnal immáron több, mint 10 éve együtt zenélünk. Nála méltóbb partnerem nem is lehetett volna erre a felvételeire.”

Starker János 2007-ben honfitársát úgy jellemezte, hogy olyan rendkívüli tehetséggel rendelkezik, mely a világkarrier lehetőségét hordozza magában („*an exceptionally gifted young cellist*”). Azóta Szabó Ildikó méltán váltotta be a hozzá fűzött reményeket: a magyar művésznő 16 nemzetközi versenyen nyert díjat, köztük a 2014-es Pablo Casals Csellőversenyen, ahol csak neki nyolc díjat ítéltek oda.

„Egy vérbeli előadó, akinek van mondanivalója, és ezt szívesen osztja meg a közönséggel.” - így jellemzi őt Fischer Iván, aki Ildikót több alkalommal is felkérte szólistának a Budapesti Fesztiválzenekarral. Ezen kívül fellépett már a Concerto Budapesttel, a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarával, a Magdeburgi Filharmóniával, a Hamburgi Szimfonikusokkal és a Chamber Orchestra of Europe-pal is.

Ildikó nagy zenei hagyományokkal rendelkező családból származik. 11 éves korától Mező Lászlótól tanult a Zeneakadémián, nyaranta Starker János mesterkurzusain vett részt, mielőtt 2011-től a Berliini Művészeti Egyetemen Jens Peter Maintznál folytatta tanulmányait. 2018-tól a weimari Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán képezte tovább magát Wolfgang

Emanuel Schmidt irányításával. *„Technikája kifogástalan, csellóhangja meleg és rugalmas... Interpretációi egyszerre intelligensek és szívhez szólóak.”* Jelenleg a Kronbergi Akadémián folytat tanulmányokat.

Olyan rangos fesztiválokon játszott, mint a Rheingau Fesztivál, Schleswig-Holstein Zenei Fesztivál, OCM Prussia Cove, BBC at Hay, Verbier Fesztivál, Piatigorsky Csellőfesztivál, az IBF Gran Canaria és a Krzywowa Music. Korábbi fellépéseinek színhelyei voltak a Marinszki Színház, az Elbphilharmonie, a Concertgebouw Amsterdam, a Walt Disney Hall, továbbá a budapesti Liszt Akadémia és a Művészetek Palotája. Gautier Capucon „Classe d'Excellence” díjazottjaként rendszeresen fellépett a Louis Vuitton Alapítványban. Olyan karmesterekkel lépett fel, mint Fischer Iván, Michael Sanderling, Luciano di Martino, Hamar Zsolt és Leo McFall. Számos kamazenei projektben dolgozott együtt olyan művészekkel, mint Arnold Steinhardt, Rados Ferenc, Kirill Gerstein, Tabea Zimmermann és Matthias Schorn. Ildikót különös szenvedély köti a magyar-erdélyi repertoárhoz – személyes kapcsolatokat ápol Kurtág Györggyel és Eötvös Péterrel. Ezt tükrözi diszkográfiája is: Heritage c. szólóalbuma (2020) – amelyet a Német Lemezkritikusok Díjára jelöltek – Kurtág György és Szabó Csaba műveinek világpremier felvételeit tartalmazza. Mentora,

Alfred Brendel úgy jellemezte a felvételt, mint „*egy nagyon jelentős interpretáció egy különleges, fiatal csellóművészről*”. Beethoven összes csellóra és zongorára írt művének felvétele az ő javaslatára jött létre.

A Német Zenei Életért Alapítvány tulajdonát képező Antonio Sgarbi csellón játszik. Ildikó a Larsen Strings művésze.

Lajkó István

„*Egy név, amelyet meg kell jegyeznünk*” – hangzott el a Magyar Rádió Új Zenei Újság című műsorában pályája kezdetén, Lajkó István azóta számtalan versenygyőzelemmel és emlékezetes koncerttel gondoskodott arról, hogy ez valóban így történjen. A német sajtóban „*a billentyűk varázslójaként*” méltatták a zongoraművészt.

A Junior Prima Díjas művész 2007-ben szerzett kitüntetéses diplomát a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem zongora szakán, tanárai Falvai Sándor és Szokolay Balázs voltak. Summa cum laude minősítésű DLA címét a Zeneakadémia Doktori Iskolájában szerezte, zenei konzulense Wagner Rita volt. 2017-ben a weimari Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerzett kitüntetéses koncertdiplomát, tanulmányaihoz elnyerte a DAAD ösztöndíját. Diplomahangversenyét a német MDR rádió is közvetítette.

A Köztársasági Ösztöndíjat kétszer, a Filharmonia Fischer Annie ösztöndíját háromszor kapta meg, valamint elnyerte a Magyar Állami Eötvös Ösztöndíjat is. Matti Raekallionál tanult Hannoverben, majd a Hungarofest Klassz Ösztöndíjával folytatta nála tanulmányait a New York-i Juilliard School of Music-on.

Részt vett többek között Rados Ferenc, Dmitri Bashkurov, Mikhail Voskresensky, Anne Queffelec, Matti Raekallio, Murray Perahia, Paul Badura-Skoda, Arie Vardi mesterkurzusain.

Számos hazai és nemzetközi versenyen ért el kiemelkedő helyezést: pécsi Nemzetközi Liszt-verseny III. díj és Különdíj, Carl Filtsch Nemzetközi Zongoraverseny I. díj és Zeneszerzői Különdíj. A 2006-os Nemzetközi Liszt-Bartók Zongoraverseny III. díjasa, a Weimer Leó Kamarazenei Verseny I. helyezette, a prágai Európai Unió Zongoraverseny különdíjasa. 2013-ban a Nemzetközi Liszt-Bartók-Ligeti Zongoraversenyen nyert Nagydíjat, I. díjat és két Különdíjat.

Háromszor volt a *New Masters on Tour* koncertsorozat szólistája, vendégszerepelt Európa több országában, Kínában és az Egyesült Államokban. Fellépett a pozsonyi Hummel Fesztiválon, az ostravai Janáček Fesztiválon, a Budapesti Tavasz Fesztiválon, a pristinai

Chopin Fesztiválon, a Schleswig-Holstein Zenei Fesztiválon és a Mecklenburg-Vorpommern Fesztiválon. 2017-ben, a Berlini Konzerthausban Sir Alfred Brendel tiszteletére rendezett fesztivál nyitókoncertjén Szabó Ildikóval szerepelt, a mesternek annyira tetszett ez a hangverseny, hogy azóta rendszeres tanácsaival segíti fejlődésüket. Szólóestet adott a Prágai Rudolfinumban, az Amszterdami Concertgebouwban, a velencei La Fenice-, és a trieszti Teatro Verdi Színházban, a Moszkvai Csajkovszkij Konzervatórium Rahmanyinov Termében. Olyan karmesterekkel dolgozott együtt, mint Kocsis Zoltán, Kovács János, Nicolás Pasquet, Markus L. Frank, Katharina Wincor, szólistaként lépett fel többek között

a Liszt Ferenc Kamarazenekarral, a Concerto Budapest Zenekarral, a MÁV Szimfonikus Zenekarral, a Pannon Filharmonikus Zenekarral, a Savaria Szimfonikus Zenekarral, a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarával, az Anhaltische Philharmonie zenekarával és a Bruckner Orchester Linz együttesével.

Liszt Faust-szimfóniájának Carl Tausig-féle szólózongora-átíratát 2016-ban vette lemezre a Hungaroton lemezcégnél, a felvételt a brit *The Gramophone* Magazin Editor's Choice díjjal tüntette ki, jelölték International Classical Music Awardsra, valamint elnyerte a Liszt Társaság 40. Hanglemez-Nagydíját. 2022-ben az Egyetemes Kultúra Lovagja címmel tüntették ki.

